

2019

KÖZÖSSÉGI FELMÉRÉS KIÉRTÉKELÉSE ÉS ELEMZÉSE

TOP-5.3.1-16-BO1-2017-00013

A HELYI IDENTITÁS ÉS TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE GÖNC KÖZPONTTAL

A projekt rövid bemutatása

Gönc Város Önkormányzata és konzorciumi partnerei a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretén belül TOP-5.3.1-16 jelű, „A helyi identitás és kohézió erősítése” tárgyú felhívásra TOP-5.3.1-16-BO1-2017-00013 azonosítószámmal támogatási kérelmet nyújtott be, amelyet megnyertek és közösen megvalósítanak.

A projekt célterülete az egykori területi beosztás alapján a Gönci kistérség, azaz a Gönci járás 14 települését foglalja magába. Legfőbb cél a társadalmi kohézió és a helyi identitás erősítése a települések együttműködése révén.

A közösségi igények és a felmerülő összetett társadalmi problémák hatékony kezelésében az önkormányzatok nagy szerepet vállalnak, hiszen a szakemberek hatékonyan kezelik a felmerülő problémákat, a közösségbe vonást, a szemléletformálást és a helyi közösségi élet fenntartását.

A projekt közvetlen célcsoportja a megvalósítási helyszínek településein élők, különösen a romák, demens és idős személyek, fogyatékkal élő személyek, hátrányos helyzetű személyek, valamint a 10-18 éves korosztály. A másodlagos célcsoportot a program keretében az intézmények, szolgáltatások vezetői, civil és egyházi szervezetek és a helyi közösségek vezetői és tagjai alkotják. Előzetes kalkulációk alapján a projektben 1 890 fő vesz részt a helyi társadalmi akciókban, továbbá 804 fő hátrányos helyzetű személy kerül bevonásra.

A projekt megvalósításának legfőbb célja a helyi identitás, a lokálpatriotizmus és annak fejlesztése, erősítése, amely javarészt a helyi kulturális értékeken alapul. Mindez végső soron a helyi közösségépítésben tud majd hasznosulni. További célok:

- a helyi közösséghez és a társadalomhoz tartozás elősegítése, hogy mindenki tartozzon valahová és közösségi, társadalmi beágyazottságban éljen, legyen esélye és lehetősége saját életfeltételeinek javítására, és képes legyen a pozitív változásokra irányuló közös cselekvésben való részvételre
- a meglévő erőforrások felszínre kerüljenek, az együttműködések következtében ezen erőforrások aktivizálódjanak, s minőségi változásokat hozzanak a település, a települési közösségek életében
- a közösségi munka hatására az érintett személyek is együttműködjenek a problémák megoldásában

A sikeres projektmegvalósítás a helyi közösségek és a résztvevő települések együttműködésétől a közös felelősségvállalástól függ. A tervezett tevékenységek együttesen és egymással szoros összefüggésben a helyi/ térségi közösség fejlesztését indukálják.

Az össztámogatás mértéke 35.000.000 Ft. A támogatás 100% mértékben vissza nem térítendő támogatás. A projekt megvalósítási időszaka: 2018. március 01. – 2022. március 31.

Gönc Város Önkormányzata és konzorciumi partnerei felhívás keretében támogatott projekt keretében lehetőséget kaptak arra, hogy olyan rendezvénytervet készítsenek elő az elkövetkező három évre, amely az akcióterületen élők igényét tükrözi.

Mindezt megalapozva egyrészt megtörtént a helyzetfeltárás és -elemzés, majd sorra kerültek az egyes vélemény- és igényközlő módszerek alkalmazása. A kapcsolatépítés céljából megvalósultak az érintett településeken

- közösségi interjúk felvétele,
- közösségi beszélgetések megtartása, valamint
- a közösségi felmérések lebonyolítása.

A közösségi felmérés célja, módja, körülményei

A közösségi felmérés egy „ajtótól ajtóig” történő, a helyi lakosok aktív részvételével megvalósuló, közösségfejlesztő, aktivizáló módszer, amelyen keresztül mindenki megszólításra került a településen, a közjőért cselekvők köre szélesedik. A felmérés elemei:

- az interjúk és a közösségi beszélgetések során feltárt problémakörökre a helyi közösség által elkészített kérdőív eljuttatása a háztartásokba,
- a kérdőívek begyűjtése, feldolgozása
- az eredmények kiadványba szerkesztése

A közösségi felmérés egy egyszerű kérdőíves felmérés, amelynek kapcsán a településen élők egy csoportja a helyi lakosok véleményét kéri az akcióterület településeinek ügyeiben. A felmérés az egyik első lépése annak a folyamatnak, amelyben az akcióterület lakói közül mind többen bekapcsolódnak társadalmi és fizikai környezetük alakításába. A középpontban az önsegítés áll. Már maga a felmérés alkalmas a közösségek összekovácsolására, az együttműködés és az összetartozás érzésének erősítésére.

Egy jól működő és a megfelelő válaszokat produkáló felmérési rendszer segítségével lehetővé válik a megfelelő és a mindenkit kielégítő szolgáltatási szisztéma kialakítása. Fontos a célok meghatározása, a módszer ismerte, hogy a felmérés ne öncélú legyen, hanem egy cselekvési folyamat szerves részeként előmozdítsa a lakosság széleskörű bevonását a település- és térségfejlesztő munkába.

A felmérésnek minél több helyi erőforrást kell feltárnia, s ezzel tovább vinni a kérdezőket és a megkérdezetteket a cselekvés felé.

A közösségi felmérés célja a helyi cselekvők körének további szélesítése. Továbbá a helyi embereket valóban érdeklő ügyekről széles körű véleményhalmaz gyűjtése; a közösség tagjainak cselekvési hajlandóságának és cselekvési kapacitásának felmérése.

A közösségi felméréshez a kérdőíves módszer került kiválasztásra a közösségfejlesztés módszertani útmutatója alapján. Előnye, hogy anonim módon lehet válaszolni a kérdésekre, bátrabban, őszintébben nyilváníthatják ki véleményüket a megkérdezettek.

A közösségi felmérés által a helyi embereket valóban érdeklő problémakörökről széles körű vélemény került összegyűjtésre, feltárult a közösség tagjainak cselekvési hajlandósága, kapacitása is. Azok is állást foglaltak, véleményt nyilvánítottak, akik ezt esetleg eddig azért nem tették meg, mert személyesen, szóban nem volt rá alkalmuk vagy kedvük.

A kérdőíven keresztül megszólításra került az akcióterületen mindenki, és ösztönzésre került a személyek a felmérési munkában való részvételre és az azt követő közösségi cselekvésben is. Ezzel a közösségi folyamatban aktívan részt vevők köre szélesedett, a meglévő megerősödött az egyes településeken.

A közösségi felmérés kivitelezése

A felmérések lefolytatásának időszaka: 2018. július-augusztus

A felmérések lefolytatásának helyszínei: konzorciumot alkotó 14 település

Célcsoport: helyi lakosok, közösségek, önkéntesek

Megkérdezettek száma: 151 fő

A felmérési folyamat fázisai:

1. Tervezés
2. Kérdőív összeállítása
3. Felmérés elvégzése, adatfelvétel
4. Eredmények összesítése és közzététele a hirdetőtáblákon és a települési honlapokon
5. Az eredmények felhasználása a Helyi Cselekvési Terv és mellékletét képező Rendezvénynaptár összeállításához

A felméréseket a Kedvezményezett szervezetek belső humánerőforrás bevonásával oldották meg, akik személyesen keresték fel a települések lakosságát, fő véleményformálóit.

Az összeállított – nyílt és zárt kérdéseket is tartalmazó – kérdőív nemcsak az élményekre kíváncsi, hanem fejlesztési ötletekre is, és a választások mellé rendelhető cselekvési kapacitást is feltárja, hogy az adatok összegzése és az eredmények értékelése után több közösségi csoportban is megindulhasson a tervezés és a megvalósítás.

Várható eredmények a közösségi felmérés hatására:

- a helyi cselekvők köre szélesedik
- erősödő közösségi identitás
- új kapcsolatok, partnerségek létrejötte
- aktív közösségi csoportok kialakulása

Az igényfelmérési, illetőleg a projektmegvalósítói folyamatot elősegítve – a közösségi felmérések keretében – közvetlenül az akcióterületen élők és dolgozók véleménye került felmérésre az alábbi kérdések mentén:

1. Milyen erősnek érzi magában a településhez, térséghez való kötődést, identitást?
2. Fontosnak tartja a helyi identitást erősítő közösségi fejlesztési folyamatok erősítését?
3. Milyen közösségfejlesztő programokban, eseményekben venne részt szívesen?
4. Büszke-e arra, hogy ezen a településen él?

5. Ha nem büszke arra, hogy ezen a településen él, akkor kérjük, indokolja meg, hogy miért nem?
6. Véleménye szerint, mivel lehetne erősíteni a településen a közösségfejlesztést, az összetartozás érzését, a helyi identitás erősítését?

A közösségi felmérés során kapott válaszok összesítése

Tevékenység megnevezése	Támogatási Szerződésben vállalt célérték	2018.12.31-ig teljesített tényérték
Közösségi felmérések	1 db	1 db

A célterületet alkotó 14 településen 1-1 alkalommal volt Közösségi felmérés az alábbi részvételi arányokkal:

Közösségi felmérések		
1.	Abaújvár	10 fő
2.	Fony	10 fő
3.	Gönc	7 fő
4.	Göncruszka	16 fő
5.	Hejce	10 fő
6.	Hernádszurdok	10 fő
7.	Hidasnémeti	10 fő
8.	Mogyoróska	10 fő
9.	Pányok	10 fő
10.	Regéc	10 fő
11.	Telkibánya	16 fő
12.	Tornyosnémeti	10 fő
13.	Vilmány	12 fő
14.	Zsujta	10 fő
ÖSSZESEN:		151 fő

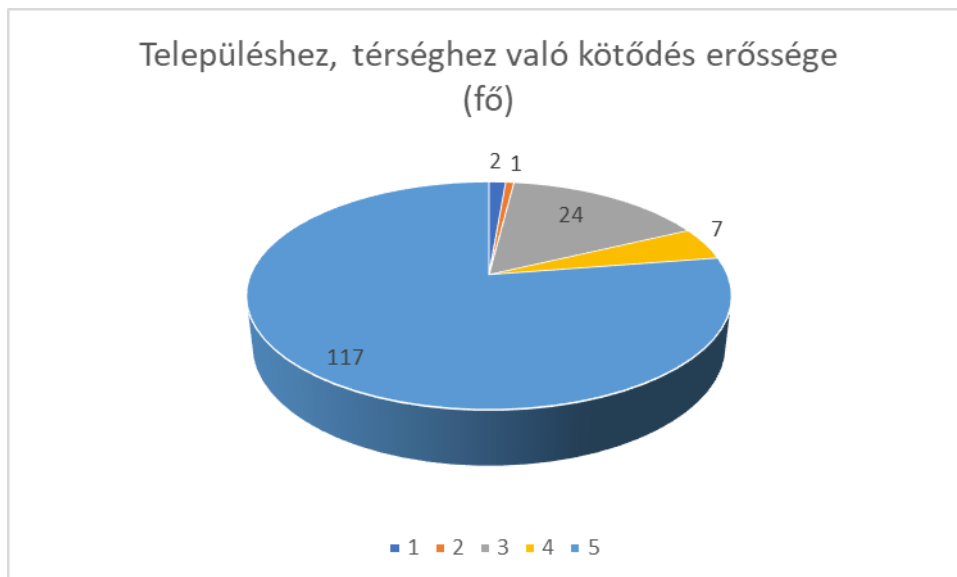
A fenti táblázatból is látható, hogy összesen 151 fő vett részt a Közösségi felmérésben, településenként átlagosan 10,79 fő (~11 fő), amely tevékenység a helyi lakosok aktív részvételével megvalósuló, közösségfejlesztő aktivizáló módszer, amelyen keresztül mindenki megszólításra (bevonásra) kerül a településen, s ezáltal a közjóért cselekvők köre szélesedik.

A Közösségi felmérések az alábbi 6 kérdés köré szerveződtek:

Milyen erősnek érzi magában a településhez, térséghez való kötődést, identitást? (1-5 terjedő skála: 1=egyáltalán nem erős; 5=nagyon erősnek tartja)

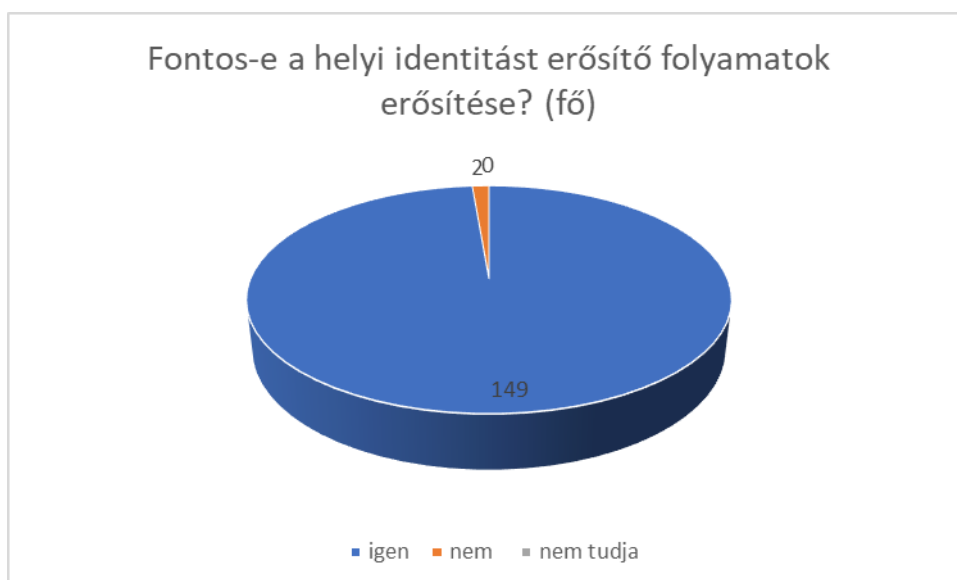
- 1-es érték: 1,32% (2 fő)

- 2-es érték: 0,07% (1 fő)
- 3-as érték: 15,89% (24 fő)
- 4-es érték: 4,64% (7 fő)
- 5-ös érték: 77,48% (117 fő)

Fontosnak tartja a helyi identitást erősítő közösségi fejlesztési folyamatok erősítését?

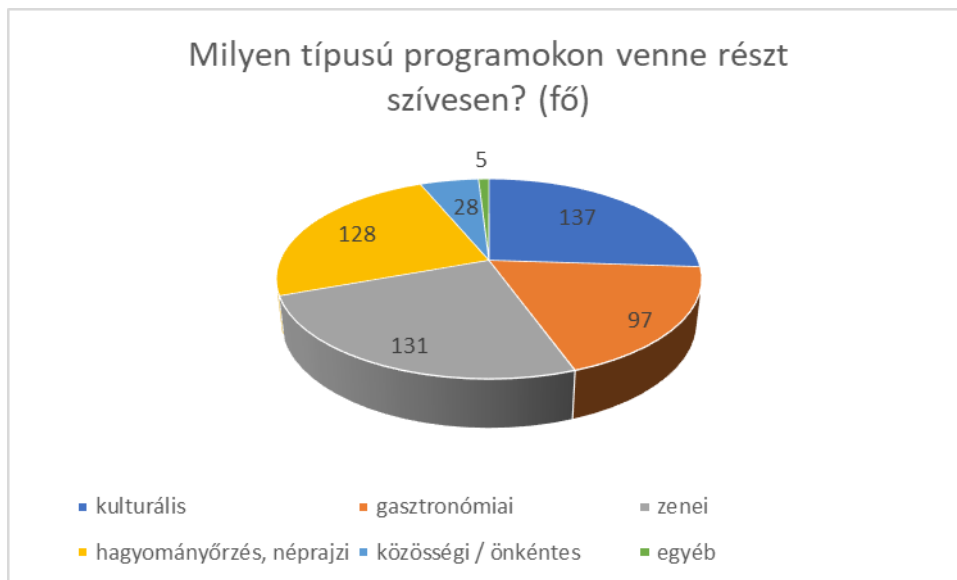
- igen: 98,68% (149 fő)
- nem: 1,32% (2 fő)
- nem tudja: 0% (0 fő)

Milyen közösségfejlesztő programokban, eseményekben venne részt szívesen?

- kulturális: 90,72% (137 fő)
- gasztronómiai: 64,24% (97 fő)

- zenei: 86,75% (131 fő)
- hagyományőrzés, néprajzi: 84,77% (128 fő)
- közösségi / önkéntes: 18,54% (28 fő)
- egyéb: 3,31% (5 fő)

Büszke-e arra, hogy ezen a településen él?

- igen: 97,35% (147 fő)
- nem: 2,65% (4 fő)

Ha nem büszke arra, hogy ezen a településen él, akkor kérjük, indokolja meg, hogy miért nem?

- „Nincs munkahely a szakképzetlen embereknek és általában csak a felsőfokú végzettségűeknek van. Kevés a kulturális esemény.” – Gönc

- „Nincsenek a városnak olyan helyei, ahová be lehetne menni ebédelni, stb..” – Gönc
- „Azért, mert a településünk (városunk) a hanyatlás felé irányul.” – Gönc
- „Nem fejlődik a falu, a fiatalok nem maradnak itt, sokan szegénységben élnek.” – Hernádszurdok

Véleménye szerint, mivel lehetne erősíteni a településen a közösségfejlesztést, az összetartozás érzését, a helyi identitás erősítését?

- közösségi összetartozással, hogy az emberek együtt legyenek
- közös programokkal
- kulturális rendezvényekkel
- új programokkal
- több program
- beszélgetés, tanácsadás, szabályok
- lakossági fórumok
- közösségi rendezvények
- falu-nap
- koncertszervezés
- túráztatás
- főzőverseny
- családi napok szervezésével
- több, fiataloknak szóló programmal
- falubál
- sport
- szakkör / klub
- baráti körök meghívása
- szórakozóhely kialakítása
- hazaváró programmal
- településfejlesztéssel
- több munkalehetőséggel
- fejlesztőfoglalkozások gyerekeknek
- több nyilvános rendezvény
- település népszerűsítésével
- esti programok, beszélgetések
- egészségügyi rendezvények, szűrések
- zenés rendezvények

Összegzés

A kérdőíves módszer előnyeinek kihasználásával a projektet megvalósító települési önkormányzatok konzorciuma igyekezett felmérni az akcióterületet képező 14 település helyi lakosságának véleményét.

A hatékonyság és a személyes jelleg kihasználása érdekében papíralapú felmérés valósult meg, amelynek eredményeként összesen 151 személlyel sikerült kitölteni a kérdőívet.

A kérdések között voltak olyanok, amelyekre válaszlehetőségeket is biztosítottak, és csak be kellett jelölni a megfelelőt, olyanok, amelyeket egy 5-fokú skálán kellett értékelni, és olyanok is, amelyekre saját válaszokat lehetett adni.

A fenti eredményekből megállapítható, hogy

- az adott településeken élők kimagasló többsége büszke arra, hogy az adott településen él
- jellemzően kulturális, zenei és hagyományőrző / néprajzi rendezvényeken vennének részt a legszívesebben közel azonos arányban
- többségük (149 fő) fontosnak tartja a helyi identitást erősítő folyamatok fejlesztését, erősítését
- az adott településhez való kötődés igencsak jelentős többségüknél erős

Összességében a kérdőíves felmérés, a feltáró munka eredményeképpen megállapítható, hogy felszínre hozta azokat az igényeket, amelyek az akcióterület lakosságának körében megfogalmazódtak a szabadidős és kulturális rendezvényekkel kapcsolatban. Továbbá a válaszok rámutattak arra is, hogy mik azok az eszközök, lehetőségek, amikkel erősíteni lehet a helyi közösségfejlesztést, a társadalmi kohéziót – megalapozva ezzel a projekt célját és tevékenységrendszerét. Ilyenek például:

- több közösségfejlesztő program
- kulturális események
- zenei programok
- „Hejcérről elszármazottak találkozója. Helyi tradíciók ápolása. Interaktív közösségi programok.” – Hejce

Ezúton is köszönjük minden résztvevőnek a segítséget és az építő jellegű véleményformálást!